

1823 – 1825: Εμφύλιος πόλεμος

Αλέξ. Μαυροκορδάτος

Από την αρχή της Επανάστασης είχαν αρχίσει να δημιουργούνται οι **πρώτες διαμάχες** για το ποιος θα έχει την αρχηγία και την εξουσία, όχι μόνο κατά την διάρκεια του Αγώνα αλλά και μετά, στο ελεύθερο ελληνικό κράτος που όλοι περίμεναν πως θα ιδρυθεί σε λίγα χρόνια.

Από το ένα μέρος ήταν οι άνθρωποι που μέχρι τότε διοικούσαν τις πόλεις και τα χωριά: οι πρόκριτοι, οι **κοτζαμπάσηδες** και οι κάθε λογής ιεσχυροί.

Από το άλλο μέρος ήταν οι **οπληρχηγοί**, τους οποίους ο λαός άρχισε σιγά σιγά να περιβάλλει με μεγάλη εκτίμηση και σεβασμό, αφού του ενέπνεαν ένα αίσθημα ασφάλειας απέναντι στις

αυθαιρεσίες των Τούρκων κι ένα αίσθημα περηφάνιας χάρη στην γενναιότητα που έδειχναν στις μάχες.

Αυτή η αντίθεση, μεταξύ των αρχόντων που είχαν από παλιά την εξουσία και των οπληρχηγών που άρχισαν να διακρίνονται στις μάχες και θεωρούσαν αυτονόητο δικαίωμά τους να συμμετέχουν κι αυτοί στην διακυβέρνηση, κατέληξε το 1823 σε εμφύλια σύγκρουση των Ελλήνων.

Οι αντιθέσεις είχαν ήδη φανεί από την **Β' Εθνοσυνέλευση**, με τις **τρεις παρατάξεις** που δημιουργήθηκαν (των Κοτζαμπάσηδων, των Υδραίων εφοπλιστών και των Κολοκοτρωναίων,) και με τα **τρία κόμματα** που ιδρύθηκαν στην συνέχεια: το αγγλικό, το γαλλικό και το ρωσικό.

Στην πρώτη φάση του εμφυλίου συγκρούστηκαν **δύο ομάδες**: Η πρώτη ομάδα, από την πλευρά του Βουλευτικού, είχε επικεφαλής τον **Κολοκοτρώνη**. Η δεύτερη, από την πλευρά του Εκτελεστικού (της κυβέρνησης δηλαδή) είχε επικεφαλής τον **Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο**. Η πρώτη φάση τελείωσε με ήττα της ομάδας του Κολοκοτρώνη.

Κατά την δεύτερη φάση, ο Μαυροκορδάτος και οι Υδραίοι караβοκύρηδες συμμαχίσαν με τον Ιωάννη Κωλέττη, ο οποίος επηρέαζε πολλούς οπληρχηγούς της Στερεάς Ελλάδας και απέκλεισαν τους Πελοποννήσιους από την εξουσία. Εκείνοι αντέδρασαν και ξεσηκώθηκαν. Οι Στερεοελλαδίτες επιτέθηκαν και λεηλάτησαν την βόρεια Πελοπόννησο, αναγκάζοντας τους Πελοποννήσιους να συνθηκολογήσουν.

Στις αρχές του 1825 οι νικητές του εμφυλίου **έκλεισαν στις φυλακές** της Ύδρας τον Κολοκοτρώνη. Το επόμενο διάστημα φυλάκισαν και τον Οδυσσέα Ανδρούτσο στην Ακρόπολη της Αθήνας, ο οποίος λίγο καιρό αργότερα (5 Ιουνίου 1825) δολοφονήθηκε.

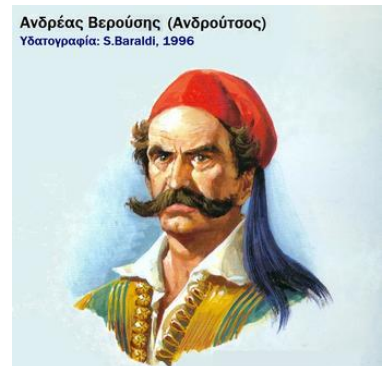
Στον εμφύλιο πόλεμο νίκησαν οι κοτζαμπάσηδες και οι Υδραίοι εφοπλιστές, και η Επανάσταση στερήθηκε έμπειρους και άξιους οπληρχηγούς, όπως ήταν ο Κολοκοτρώνης. Ο Αγώνας αποδυναμώθηκε, και μάλιστα σε μία κρίσιμη στιγμή κατά την οποίαν οι Τούρκοι αναδιοργανώνονταν για να καταπνίξουν την Ελληνική Επανάσταση.

Τα πρώτα δάνεια της Ανεξαρτησίας

Για τις ανάγκες της Επανάστασης οι Έλληνες χρειάζονταν χρήματα. Γι' αυτό συνήψαν δύο δάνεια με την Αγγλία (1824), συνολικού ποσού **2.800.000 λιρών**. Από το ποσό αυτό όμως, στα ελληνικά χέρια **έφτασαν μόνο 1.124.000 λίρες**, οι οποίες ξοδεύτηκαν κι αυτές κατά το μεγαλύτερο μέρος τους στον εμφύλιο πόλεμο, αντί να πάνε στις πραγματικές ανάγκες του Αγώνα...

Θεόδωρος Κολοκοτρώνης

Ανδρέας Βερούσης (Ανδρούτσος)
Υδατογραφία: S. Baraldi, 1996

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Ποια θεωρείτε πως ήταν τα αίτια του εμφυλίου;
2. Ποιες ομάδες ευχκρούστηκαν κατά την πρώτη φάση του εμφυλίου;
3. Τι έγινε κατά την δεύτερη φάση του εμφυλίου;
4. Ποιες ήταν οι συνέπειες του εμφυλίου για την Ελληνική Επανάσταση;

